

Arbetsgivarverket: Godkänn inte konventionen mot våld

2019-12-06 LAG & AVTAL Calle von Scheele

En infekterad strid mellan arbetsmarknadens parter blåser upp kring ILO-konventionen om våld i arbetslivet. Arbetsgivarverket avråder regeringen från att ratificera den.

När regeringar, arbetsgivare och fack röstade om FN-organet ILO:s konvention mot våld i arbetslivet ställde sig Svenskt Näringsliv vid sidan av den stora majoritet som antog den.

Över 400 delegater röstade för konventionen, som antogs på ILO:s arbetskonferens i somras. Bara fyra västeuropeiska arbetsgivare fanns bland de 30 delegater som avstod från att rösta. En av dem var representanten för Svenskt Näringsliv.

Senare röstade arbetsgivarna även emot de icke förpliktigande rekommendationer som följer med konventionen. Där sållade de sig till en liten grupp av sju motståndare.

Svenskt Näringsliv varnade innan ILO-mötet för att konventionen kunde bli allt för omfattande och ansåg att Sverige redan har väl ”etablerade och fungerande system för hantering av dessa frågor”.

– Reglerna var alltför otydliga och konsekvenserna därmed alltför osäkra ur ett företagarperspektiv, säger Amelie Berg, jurist på Svenskt Näringsliv, i ett skriftligt uttalande till Lag & Avtal.

Något mer vill hon inte säga, eftersom konventionen är på remiss hos parterna inför regeringens ratificering. ”Vi arbetar med vårt remissvar och kan därför inte yttra oss”, förklarar hon.

Däremot har statliga Arbetsgivarverket yttrat sig. De avråder regeringen från att ratificera konventionen.

– Vi har i vårt remissvar pekat ut ett antal frågor som inte är helt enkla att applicera i det svenska systemet. Vi tycker frågan om våld och trakasserier i arbetslivet är viktig, men det finns redan två regelverk som omhändertar detta på ett bra sätt, säger Hedda Mann, chefsjurist på Arbetsgivarverket.

Men dessa regelverk, Arbetsmiljölagen och Diskrimineringslagen, överlappar varandra och är inte helt synkroniserade, skriver Arbetsgivarverket i sitt remissvar. Hedda Mann understryker också att konventionen och dess rekommendation är mycket detaljerad.

– Vi riskerar att få en överimplementering som spär på förhållandet att regelverken inte harmoniserar med varandra. Vi måste ha ett regelverk som är möjligt att följa för arbetsgivarna.

Den fackliga sidan är däremot missnöjd med att arbetet med ratificeringen tar sådana tid. ILO-kommittén, där parterna är representerade, förbereder ärendet åt regeringen. Men dess underlag blir inte klart förrän i mars. Då har det gått nio månader av de tolv som Sverige och övriga länder har på sig för att bli klart med sitt förslag till ratificering.

Lise Donovan, jurist på TCO, deltog på ett möte på Arbetsmarknadsdepartementet tidigare i veckan.

– Vi har tryckt på, men regeringen har inte gjort så mycket under hösten. Budskapet på mötet var att man inte vill snabba på processen utan arbetar enligt den gamla vanliga ordningen, säger hon till Lag & Avtal.

Varför är det viktigt att just denna ILO-konvention ratificeras snabbt?

– Den är direkt relevant på svenska förhållanden. Våld och framförallt trakasserier i arbetslivet har vi problem med. Vi skulle kunna ha stöd och hjälp av konventionen.

På LO är man inne på samma linje som TCO. Organisationen anser att Sverige ska vara bland de första att ratificera konventionen.

– Konventionen om tvångsarbete 2014 tog väldig tid att ratificera. LO anser att Sverige i vart fall ska vara bland de tio i topp, säger Oscar Ernerot, ansvarig för ILO-frågor på LO.

Han är kritiskt till hur arbetsgivarna har agerat.

– Det var uppseendeväckande att arbetsgivarna lade ner sina röster. Min tolkning är att Svenskt Näringsliv inte vill ha ILO-konventioner eller andra ILO-instrument som styr över huvud taget.

LO anser inte att det är ett problem om svensk lag måste ändras för att anpassas till ILO:s konvention.

– Den är bara en bottenplatta. Ofta förstärker den svenska lagstiftningen intentionerna i ILO-instrumenten, vi ser inte att det skulle vara annorlunda i detta fall.

Ännu har inget land antagit konventionen, men trycket mot ländernas regeringar ökar.

Europafacket kräver att EU-kommissionen att sätta press på medlemsländernas regeringar. ITUC, Internationella fackliga samorganisationen, driver en världsomfattande kampanj för ratificering av ILO:s 187 medlemsländer.

Och ILOs generalsekreterare Guy Rader har vädjat om ”en omfattande ratificering av denna banbrytande konvention”.

ILO:s konvention 190 gäller alla former av våld och trakasserier i arbetslivet och nämner speciellt problemen med könsrelaterat våld. Länder som undertecknar konventionen måste ha lagstiftning som förhindrar våld i arbetslivet och den ska omfatta krav mot arbetsgivarna att förhindra och förebygga våld på arbetsplatserna.